

Nyhetsbrev från Avdelningen för Epidemiologi, Smittskyddsinstitutet

Redaktör: [Ragnhild Janzon](#), tfn 08-457 23 64
Ansvarig utgivare: [Johan Giesecke](#), tfn 08-457 23 60
Fax: 08-30 06 26
E-post: epi@smi.ki.se
Prenumeration: Via formulär på [SMI:s hemsida](#)

Innehåll

- TBE-fall i Östergötland
- Utbrott med Salmonella Enteritidis i England och Wales under hösten 2002
- Månadsstatistiken för november på hemsidan

Rapporter

Från smittskyddsläkaren i Östergötland har följande rapport inkommit:

TBE-fall i Östergötland

Under senare år har ett flertal personer insjuknat i TBE och rapporterats smittade i områden kring Vättern. För Östergötlands vidkommande har fallen koncentrerats kring Omberg men vi har också konstaterat fall smittade norr om Motala. Utifrån sjukdomsfallen de senaste åren har vårt intryck blivit att TBE-smittan är vanligare i området kring Vättern än den är ute vid den östgötska östersjökusten.

Under den senaste 3-årsperioden har vi i tre omgångar samlat in serumprover från permanent boende, dels från Borghamn (gränsande till Omberg), dels från två områden norr om Motala. Våra prover har analyserats både vid Smittskyddsinstitutet samt vid Virologiska laboratoriet, Universitetssjukhuset i Linköping.

I anslutning till provtagningen har deltagarna fått svara på en enkel enkät, där vi bl.a. frågat efter eventuella tidigare sjukdomssymptom vilka skulle kunna vara förenliga med en TBE-infektion, samt om man tidigare blivit vaccinerad mot TBE.

Vid undersökningen i Borghamn fick vi in 101 serumprover och utifrån enkäten angav sju personer att man var vaccinerad, i två fall endast med två doser. Bland de 94 ovaccinerade fann vi fyra personer som var säkert serologiskt positiva. En av dessa angav på enkäten att han hade haft symptom tidigare som mycket väl kunde stämma överens med TBE, medan inget framkom om TBE-symptom hos övriga tre.

De fem personerna som erhållit minst 3 vaccindoser var samtliga serologiska positiva, däremot var de två som erhållit endast två vaccindoser serologiska negativa.

Vid studierna norr om Motala (totalt 146 personer) var tre personer positiva i serologin, varav två personer angav tidigare symptom väl överensstämmande med TBE-sjukdomen.

Materialet är ganska litet men man kan nog dra den slutsatsen att boende i Ombergssområdet löper något ökad risk, i jämförelse med svensk normalbefolkning, att smittas med TBE. Prevalensen är dock mycket lägre än den är inom vissa ö-områden i Stockholms skärgård.

Från smittskyddsenhetens sida har vi inte gått ut och rekommenderat folk boende i Ombergssområdet att låta vaccinera sig mot TBE. Vi har dock fått veta att inte så få personer boende i trakten vänder sig till vårdcentralen i Vadstena för att bli vaccinerade.

Bengt Normann
Smittskyddsläkare
Östergötland

Se även [EPI-aktuellt nr 49](#) "Intervention mot TBE på Aspö i Karlskrona skärgård"

[Läs mer om TBE...](#)

Hänt i världen

Ur [Eurosurveillance Weekly 49, 5 dec. 2002](#) :

Utbrott med Salmonella Enteritidis i England och Wales under hösten 2002

Den största förändringen av salmonellaepidemiologin sedan *S. Enteritidis* fagtyp 4 började spridas via infekterade ägg i början av 1980-talet har skett i England och Wales under hösten. Sedan början av september har det rapporterats nitton salmonellautbrott orsakade av *S. Enteritidis* jämfört med fem utbrott under samma tidsperiod 2001. Närmare 1 000 personer har insjuknat i dessa utbrott och tio personer (alla med underliggande sjukdomar) har avlidit. I tre pågående utbrott finns de mer än 400 sjukdomsfallen spridda över hela England och Wales. Det är utbrott med *S. Enteritidis* fagtyp 14b (345 fall), *S. Enteritidis* fagtyp 56 (31 fall) och *S. Enteritidis* fagtyp 6d (resistent mot ampicillin (Amp^r))(35 fall).

De flesta av dessa nitton utbrott under hösten är inte orsakade av *S. Enteritidis* fagtyp 4 som brukligt i England och Wales utan de fagtyper som förekommit är: fagtyp 1 (resistent mot nalidixinsyra och med låg känslig het mot ciprofloxacin (Nx , Cp_L)), fagtyp 3 (Nx , Cp_L), fagtyp 6, fagtyp 6a (Nx , Cp_L), fagtyp 6d (Amp^r), fagtyp 8, fagtyp 14b, fagtyp 21, fagtyp 21 (Nx , Cp_L), och fagtyp 56.

Orsaken har i elva av utbrotten visat sig vara ägg och för de övriga utbrotten pågår utredningar. I England har tre olika laboratorier undersökt 372 poolade prover bestående av sex ägg vardera (2232 ägg totalt) i dessa utbrottsrelaterade utredningar. Trettio pooler var positiva (8 %). Hittills har referenstypning visat att det är *S. Enteritidis* fagtyp 5c, fagtyp 6, fagtyp 6a (Nx , Cp_L), fagtyp 6d (Amp^r), fagtyp 13a, fagtyp 14b, fagtyp 58 som isolerats från dessa positiva pooler. Äggen uppges vara importerade från Spanien.

Stammar med *S. Enteritidis* fagtyp 6a (Nx , Cp_L), fagtyp 6d (Amp^r), och fagtyp 14b isolerade från sjuka personer har jämförts med de respektive stammarna från ägg och dessa är identiska vad gäller plasmidprofil och pulsfältgelelektrofores-analys, vilket indikerar att den humana infektionen troligen kommer från ägg. Tjugotvå poolade prover bestod av engelska ägg och samtliga dessa prover var negativa för salmonella.

Den 15 oktober upprepade de engelska livsmedelsmyndigheterna råden om att alla råa ägg som används i matlagning skall tillagas ordentligt speciellt när det gäller matlagning till

känsligare grupper. Den 29 oktober fick importörer och grossister råden att ägg importerade från Spanien skulle sändas för värmebehandling. Trots detta fortsätter rapporter om nya fall att komma till den engelska smittskyddsmyndigheten.

Rapporterat av Sarah O'Brien, Bob Mitchell, Public Health Laboratory Service Communicable Disease Surveillance Centre, och Linda Ward, Laboratory of Enteric Pathogens, Central Public Health Laboratory London, England.

Referenser:

1. PHLS. *Salmonella* Enteritidis outbreaks in England and Wales, September to November 2002. *Commun Dis Rep CDR Wkly* 2002; **12** (49): news. (<http://www.phls.co.uk/publications/cdr/index.html>)
2. O'Brien S, Ward L. *Salmonella* Enteritidis in England and Wales: increases in unusual phage types in 2002. *Eurosurveillance Weekly* 2002; **6**: 021107 (<http://www.eurosurv.org/2002/021107.html>)
3. FSA Salmonella outbreak leads Agency to issue hygiene alert. Food businesses advised to use properly cooked or pasteurised eggs. Ref R491-28. Press release. 15 October 2002. (<http://www.food.gov.uk/news/pressreleases/salmonellaoutbreak>)
4. Food Standards Agency. Agency re-emphasises advice on use and handling of all eggs, and issues guidance on use of Spanish eggs. Ref R507-28. Press release. 29 October 2002.

[Birgitta de Jong](#)

Statistik

Månadsstatistiken för november på hemsidan

Månadsstatistiken för november finns nu tillgänglig på vår [hemsida](#).

Länkar till andra smittskyddsnyheter

[CDR Communicable Disease Report \(Storbritannien\)](#)

[EPI-NEWS \(Danmark\)](#)

[Eurosurveillance Weekly](#)

[MMWR](#)

[MSIS-rapport \(Norge\)](#)

[ProMed](#)

[WHO Disease Outbreaks News](#)